

OPETTAJAN OHJE

AIHE: Projekti	LAITTEET JA MATERIAALIT: iPad
LUOKKA-ASTE: 2	SOVELLUS: Freeform, tekstinkäsittelyohjelma Pages (käy myös Word, Docs)
KALENTERIN KOHTA: 17	LYHYT KUVAUS: Esimerkkiprojektin aiheena on kierrätys. Työskentelytapaa voi käyttää myös muihin aiheisiin. Oppilaat valitsevat kierrätyslaatikon projektinsa aiheeksi. Tehdään iPadilla ajatuskartta siitä, mitä kierrätyslaatikkoon voi laittaa. Ajatuskartan avulla kirjoitetaan lyhyt teksti Pages-ohjelmalla. Valmiit työt jaetaan opettajalle ja niitä ihastellaan yhdessä. Oppilaat antavat vertaispalautetta toisilleen.
AIKATAULUEHDOTUS: 7-8 oppituntia	
OPPIAINEET: ympäristöoppi, äidinkieli	

Digitaitokalenterin kohta 17

Haetaan tietoa sovitusta aiheesta. Tehdään tietojen perusteella ajatuskartta. Tehdään ajatuskartan avulla lyhyt teksti (esim. *Word, Docs, Pages*). Tutustutaan lähteiden merkitsemiseen. Annetaan toisille oppilaille palautetta valmiista töistä.

Pedagogiset vinkit

Tässä projektissa kerrataan toisen luokan digitaitokalenterin kohdat

8 Perusdigitaidot

13 Verkko-oppiminen ja

16 Tiedonhaku.

Lisäksi pohjustetaan kolmannen luokan kohtia

19 Tekstinkäsittely ja

27 Projekti.

Opetussuunnitelma

Esimerkkiprojekti liittyy seuraaviin opetussuunnitelman kohtiin.

Tavoitteet

T11 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankkimisessa sekä havaintojen taltioimisessa ja esittämisessä.

Sisällöt

S3 Kestävän elämäntavan harjoittelu

Laaja-alainen osaaminen

L4 Monilukutaito

L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Projektin tavoitteena on harjoitella ajatuskartan tekemistä ja tekstinkäsittelyn alkeita. Lisäksi oma työ viedään pilvipalveluun. Työkaluiksi tähän projektiin on valittu iPadin omat sovellukset Freeform ja Pages. Lähdemerkintöihin tutustutaan siten, että oppilaille tarjotaan tutustuttavaksi teksti, jossa on lähdemerkintä. Lähteiden merkitsemiseen tutustutaan laittamalla muistiin, mistä tieto ajatuskarttaan on löytynyt.

Työskentelyohjeet

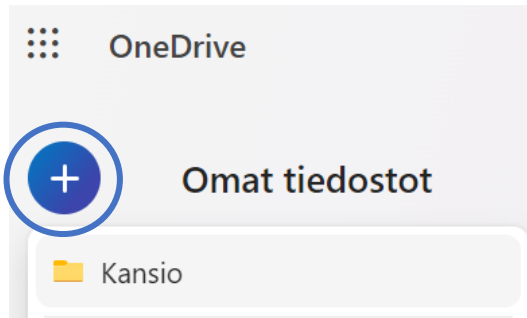
Aikatauluehdotus on suuntaa antava. Ajankäyttöön vaikuttavat mm. oppilaiden taitotaso, ryhmän koko ja avun määrä (esim. OppilasAgentit). Kannattaa hyödyntää OppilasAgenttien apua mahdollisimman paljon projektitunneilla.

Projektin sisältö

1. Orientaatio ja aiheen valinta (1 oppitunti)
2. Ajatuskartan luominen Freeform-ohjevideon avulla (1 oppitunti) – OppilasAgentit avuksi!
3. Tiedonhaku ja ajatuskartan täydentäminen (1-2 oppituntia)
4. Kuvakaappauksen ottaminen ajatuskartasta, Pages-tiedoston luominen ja kuvan liittäminen (1 oppitunti) – OppilasAgentit avuksi!
5. Lyhyen tekstin kirjoittaminen ajatuskartan pohjalta (1 oppitunti)
6. Tekstin vieminen pdf-tiedostoksi ja palauttaminen opettajalle (1 oppitunti)
7. Tekstien ja ajatuskarttojen ihastelu, vertaispalautteiden antaminen (1 oppitunti)

Valmistelut

Luo kansio OneDriveen ja jaa se oppilaille.

- Kirjaudu Edupalveluihin. Mene vasemman ylänurkan valikosta OneDriveen.
- Mene kohtaan Omat tiedostot.
- Luo uusi kansio. Nimeä kansio tehtävään sopivalla nimellä.
- Avaa luomasi kansio. Klikkaa Jaa. Lisää oppilaat yksi

kerrallaan sähköpostiosoitteella. Sähköpostiosoitteita ei tarvitse kirjoittaa kokonaan, koska oppilaita (ja opettajia) ehdotetaan sukunimen perusteella. Ole tarkkana, että jaat kansion oikeille henkilöille.

e) Oppilaat löytävät jakamasi kansion omasta pilvipalvelustaan. OneDrivessa kansio löytyy vasemmasta sivupalkista kohdasta Jaettu.

Kannattaa kokeilla Freeformin ja Pagesin käyttöä etukäteen. Sinun on helpompi vastata oppilaiden kysymyksiin projektin aikana, kun olet tutustunut sovelluksiin hiukan. Kokeile rohkeasti, mitä eri kuvakkeista tapahtuu.

Oppilaiden on hyvä työskennellä **samalla laitteella** koko projektin ajan. Kannattaa merkitä muistiin, mikä laite on kenelläkin oppilaalla.

Työskentely

DIA 2: Projektin sisältö

Projektin sisältö

- Projektissa
- haetaan tietoa
- tehdään ajatuskartta
- kirjoitetaan lyhyt teksti
- jaetaan teksti opettajalle

Kerrotaan oppilaille projektin sisältö.

DIA 3: Mihin kierrätyslaatikkoon esineet kuuluvat?

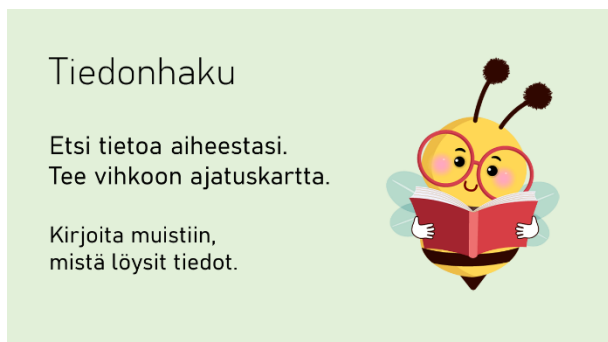
Dian avulla voit halutessasi ottaa lyhyen orientaation kierrätysaiheeseen. Orientaatio voi olla esimerkiksi yhteinen keskustelu aiheesta, tietokilpailu, leikki, tarina.

DIA 4: Aiheen valinta

Jokainen oppilas saa oman aiheen. Jatkossa voidaan työskennellä valintasi mukaan joko aiheryhmissä tai yksittäin. Pienryhmissä työskennellessään oppilaat usein oppivat enemmän.

DIA 5: Tiedonhaku

Kierrätysprojektissa tiedonhakuun voi käyttää tukimateriaalin tietotekstiä. Ajatuskartta suunnitellaan ensin vihkoon.

DIA 6: Tiedonhaussa käytetään lähteitä

Tällä dialla kerrotaan lähteiden käyttämisestä. Projektissa tavoitteena on tutustua lähteiden merkitsemiseen. Tämä onnistuu esimerkiksi tutkimalla tukimateriaalin tietotekstin lähdemerkintää tai oppikirjojen lähdemerkintöjä.

DIAT 7-8: Luo ajatuskartta

Luo ajatuskartta

Katso ohjevideo.

Freeform

Freeform-video kannattaa katsoa ensin kokonaan. Tämän jälkeen videon voi katsoa tauottaen, jolloin oppilaat tekevät ajatuskartan vaihe vaiheelta iPadilla. Tässä kohtaa on hyötyä apukäsistä, esim. OppilasAgenteista.

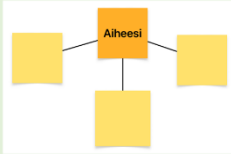
DIA 9: Luo ajatuskartta

Luo ajatuskartta

Käytä apuna ajatuskarttaa, jonka teit vihkoon.

Tee selkeä ja hieno sähköinen ajatuskartta.

Käytä värejä.

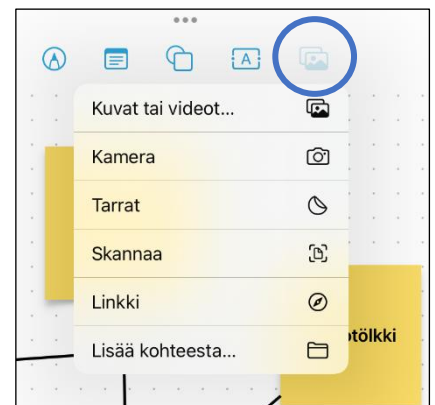
Apukysymykset kierrätysprojektiin:

- Mitä kierrätyslaatikkoosi lajitellaan?
- Mitä ei saa lajitella kierrätyslaatikkoosi?
- Mitä kierrätetystä jätteestä voidaan tehdä?

Ajatuskartan täydentämistä jatketaan seuraavilla projektitunneilla. Voit antaa oppilaiden työskennellä aiheryhmissä, esim. kartonkiryhmä ja muoviryhmä.

Projektin tekeminen on mukavampaa ja porukassa tulee hyviä ideoita. Jokainen tekee kuitenkin itse oman työnsä.

Nopeat oppilaat voivat lisätä ajatuskarttaan myös **aiheeseen sopivia kuvia**. Oppilaille voi antaa **kotitehtäväksi** selvittää aiheetta lisää.

DIA 10: Ruutukaappauksen ottaminen

Ruutukaappauksen ottaminen

Ota valmiista ajatuskartasta ruutukaappaus.

Paina yhtä aikaa iPadin Koti-näppäintä ja yläpainiketta.

Ruutukaappaus tallentuu iPadin kuviin.

Ajatuskartta kannattaa pitää napakan kokoisena, jotta se mahtuu kokonaisena yhteen ruutukaappauskuvaan. Jos ajatuskartasta tulee suurempi, siitä voi ottaa useamman ruutukaappauksen. Silloin oppilaan tulee muistaa liittää kaikki ruutukaappauskuvat tekstiinsä.

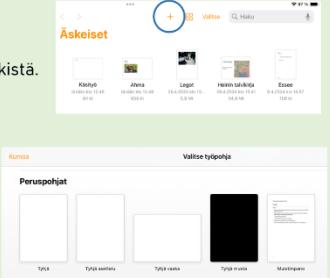
DIAT 11-13: Pages-tekstitiedoston luominen

Pages

Klikkaa yläreunan plus-merkistä.

Valitse tekstillesi työpohja.
Ota tyhjä perus pohja.

Kirjoita tekstin otsikoksi aiheesi.

Ajatuskartan pohjalta kirjoitetaan lyhyt teksti iPadilla Pages-ohjelmalla.

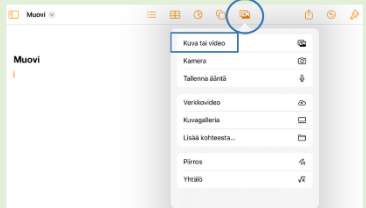
DIA 14: Lisää tekstiin kuva ajatuskartastasi

Lisää tekstiin kuva ajatuskartastasi.

Voit rajata kuvaa etukäteen, jos haluat.

Napauta yläriivin kuvaketta
→ Kuva tai video

Valitse ruutukaappaus
ajatuskartastasi.

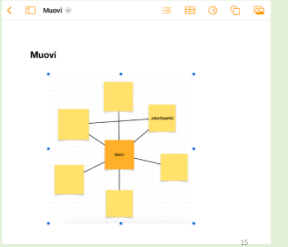
Lisätään aluksi kuva ajatuskartasta tekstitiedostoon. Ajatuskartan avulla kirjoittaminen on helpompaa.

DIA 15: Kuvan muokkaaminen

Kuvan muokkaaminen

Kuvan voi raahata eri kohtaan.

Kuvan kokoa muutetaan nurkan sinisestä pallosta vetämällä.

Ajatuskartta-kuvan paikkaa voi vaihtaa ja muuttaa sen kokoa. Voit eriyttää ylöspäin siten, että oppilaat muokkaavat kuvaa enemmän. Muokkaamaan pääsee pensselin kuvasta.

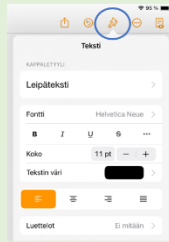
DIA 16: Kirjoita lyhyt teksti

Kirjoita lyhyt teksti.

Käytä ajatuskarttaa apuna.

Muista aloittaa virke isolla alkukirjaimella ja lopettaa pisteeseen.

Tekstiä voi muokata yläreunan pensselistä. Kokeile!

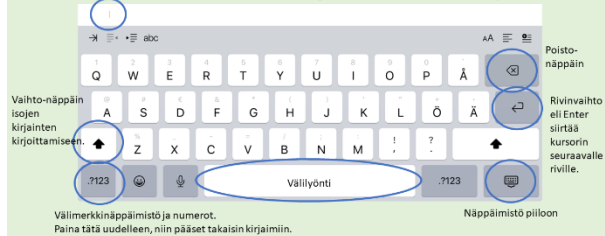

Kirjoitustehtävää kannattaa eriyttää oppilaiden taitotason ja ajankäytön mukaan sopivaksi. Nopeat kirjoittajat voivat kokeilla erilaisia fontteja, tyylejä ja värejä.

DIA 17: iPadin näppäimistö

iPadin näppäimistö

Kursori kertoo, mihin kohtaan olet kirjoittamassa. Kursoria siirretään napauttamalla.

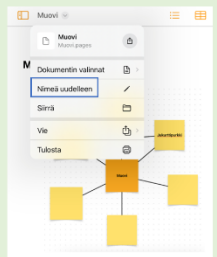
Jos iPadin näppäimistö vaikuttaa olevan oppilaille vieras, voitte tutustua näppäimistöön tämän dian avulla. Halutessasi voit hypätä tämän dian yli.

DIA 18: Pages-tiedoston tallentaminen

Pages-tiedoston tallentaminen

Nimeä Pages-tiedosto samalla tavalla kuin Freeformissa.

Tallenna tekstisi ensin iPadille. Jaa teksti opettajalle OneDrivessa.

Kannattaa ottaa itsellesi iPad, jonka avulla näyttää oppilaille mallia. Voit valita tiedostomuodoksi muunkin kuin PDF:n. Kannattaa kuitenkin valita tiedostomuoto, jonka saat auki Windows-laitteella.

Ohjeet tekstitiedoston tallentamiseen iPadille PDF-muodossa:

1. Napauta tiedoston nimeä. Valitse Vie → PDF.
2. Aukeaa uusi ikkuna ja siihen valikko. Jos valikko ei aukea tai sen napauttaa vahingossa pois, napauta Jaa-painiketta.
3. Valitse Tallenna Tiedostoihin.
4. Paina uuden ikkunan oikeasta yläkulmasta Tallenna.

Nyt teksti on tallennettu iPadin Tiedostoihin PDF-muodossa.

Ohjeet tekstin jakamiseen opettajalle OneDrivessa

1. Avaa WebOS-selain. Valitse kirjanmerkeistä Edupalvelut.
2. Kirjaudu sisään. Oppilaan sähköpostin loppuosa on @edu.kuopio.fi.
3. Napauta vasemman ylänurkan yhdeksää pistettä. Valitse OneDrive.
4. Napauta vasemmassa reunassa kohtaa Jaettu.
5. Etsi opettajan jakama kansio, jonka nimi on _____.
6. Napauta kansio auki.
7. Paina vasemman yläreunan sinistä pyöreää painiketta, jossa on plusmerkki.
8. Valitse Tiedostojen lataaminen.
9. Napauta Valitse tiedostoja (engl. Choose Files). Aukeaa uusi ikkuna.
10. Etsi oma tekstisi luettelosta. Paina oikeasta ylänurkasta Avaa.
11. Oppilas voi viedä tekstin talteen myös itselleen Omat tiedostot -kohtaan.

(Omaan kansioon tallentaminen ohjeistetaan digitaitokalenteri.fi-sivustolla 1. luokan projektin esitysmateriaalissa.)

Nyt teksti on jaettu opettajan tekemään kansioon. Lopuksi kirjaudutaan ulos Edupalveluista napauttamalla omia nimikirjaimia oikeasta yläkulmasta → Kirjaudu ulos / Sign out.

DIA 19: Omien tiedostojen poistaminen yhteiskäyttölaitteelta

Tiedostojen poistaminen koulun iPadilta

Kun teksti on tallennettu pilvipalveluun,

POISTA

- tekstisi Pagesista.
- tekstisi iPadin Tiedostot-kansiosta.
- ajatuskartan kuva kuvagalleriasta.
- ajatuskartta Freeformista.

Tyhjennä Äskettäin poistetut -kansio!

Oppilaiden on hyvä harjoitella tiedostojen poistamista, kun käytössä ovat koko koulun yhteiset laitteet. Kaikki heidän ottamansa kuvat ja tekemänsä työt jäävät muuten laitteelle ja ovat kenen tahansa käytettävissä tai jaettavissa.

Kaikissa iPadin sovelluksissa **poistaminen onnistuu seuraavalla tavalla:** sovelluksen

alkunäkymässä painetaan poistettavan kohteen kuvaketta, kunnes aukeaa valikko → napautetaan Poista. Jos sovellus ei aukea alunäkymään, siihen pääsee vasemman yläkulman hakasesta (<).

DIA 20: Töiden esittely

Töiden esittely

Kun työt on jaettu opettajalle edellä mainitulla tavalla, opettaja saa ne auki jaetusta kansioista omasta OneDrivestaan.

Töitä voidaan ihastella yhdessä projektorin kautta ja antaa samalla vertaispalautteet.

DIA 21: Vertaispalaute

Anna palautetta toiselle oppilaalle

Tutki näitä asioita:

- Liittyvätkö ajatuskartan asiat aiheeseen?
- Liittyykö teksti aiheeseen?
- Alkavatko virkkeet isolla alkukirjaimella?
- Onko virkkeiden lopussa pisteet?

Vertaispalautteeseen voi käyttää tähän tukimateriaaliin kuuluvaa tulostettavaa vertaispalautepohjaa.

Opetussuunnitelmasta projektiksi

Uskonto: Juhlapyhät Suomessa

T3 ohjata oppilasta tutustumaan opiskeltavan uskonnon vuodenkiertoon, juhliin ja tapoihin
T8 luoda oppilaalle tilaisuuksia harjoitella omien mielipiteiden esittämistä ja perustelemista sekä erilaisten mielipiteiden kuuntelemista ja ymmärtämistä.

S2 Uskontojen maailma

- Oppilaalle annetaan jokaiselle juhlapyhä tutkittavaksi. Juhlapyhään liittyvistä asioista tehdään ajatuskartta ja lyhyt teksti.
- Sopii myös ryhmätyöksi.

Äidinkieli: Kirja-arvio

T9 rohkaista ja innostaa oppilasta kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan kokemuksiaan puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla

T10 ohjata oppilasta tuottamaan yksinkertaisia kertovia, kuvaavia ja muita tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä

S3 Tekstien tuottaminen

- Oppilas lukee kirjan / tarinan ja tekee siitä muistiinpanot ajatuskarttamuotoon.
 - Ajatuskartassa voi kuvata esimerkiksi seuraavia asioita: päähenkilö, sivuhenkilöt, tapahtumapaikka, juoni, mikä oli kivaa/kiinnostavaa, mikä oli tylsää/turhaa.
- Pagesiin voi liittää myös ääntä. Ajatuskartasta voi kertoa siis suullisesti tai lisätä mukaan pienen lukunäytteen.

Elämäkatsomustieto / oppiainerajat ylittävä: Koulun yhteiset sopimukset

T3 ohjata oppilasta arvostamaan omaa ja muiden ajattelua

T5 ohjata oppilasta tunnistamaan kokemiensa arkipäiväisten tilanteiden syitä ja seurauksia sekä eettisiä ulottuvuuksia

T8 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisten yhteiselämän perusteita

S3 Yhteiselämän perusteita

- Valitaan ajatuskartan aiheiksi esimerkiksi tuttuja ristiriitatilanteita tai hyvät käytöstavat.

Oheismateriaalit ja linkit

[Pagesin käyttöopas iPadille - Apple-tuki \(FI\)](#)